

Arbeid under spenning i høyspenningsanlegg - instruks

1. Hensikt og omfang

Dokumentet er forankret i STY-600103 Elsikkerhet ved høyspenningsanlegg - prosedyre.

Instruksen skal bidra til at elsikkerheten ivaretas ved arbeid på Bane NORs høyspenningsanlegg, etter metoden arbeid under spenning (AUS).

2. Beskrivelse

Bane NOR setter krav til at leder for elsikkerhet (LFS) og alle i arbeidslaget ved AUS skal ha gjennomført tilleggsopplæring iht. forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE).

Opplæring i AUS skal være tilpasset de aktivitetene som skal gjennomføres.

2.1. Ansvar og myndighet

LFS 2429 er ansvarlig for at alle som deltar i arbeidet, inkludert seg selv, har godkjent AUS-kompetanse med elsikkerhetskort kode 2434 utstedt av sakkyndig driftsleder/driftsansvarlig.

Bemyndigelse til å arbeide etter metoden AUS, opprettholdes ved å gjennomføre årlig repetisjonskurs av Driftsleders instruks med FSE og førstehjelp med fokus på strømskader.

2.2. Sikkerhetstiltak

Ved arbeid etter metoden AUS, skal det alltid etableres to sikkerhetsbarrierer iht. NEK EN 50110-1.

Sikkerhetsbarrierene skal etableres for å sikre at personell ikke kommer i direkte berøring med spenningsatte deler, og at det ikke oppstår jord- eller kortslutning med verktøy/materiell.

Sikkerhetsbarrierer skal velges iht. FSE. Dersom sikkerhetsbarrierene ikke kan etterleves skal arbeidet planlegges/risikovurderes på nytt og annen arbeidsmetode velges.

2.3. Krav til LFS

Bane NOR stiller krav til at LFS skal:

- ha bemyndigelse som LFS 2428 eller 2429 med gyldig elsikkerhetskort
- ha gjennomført opplæring i arbeid etter metoden AUS (kode 2434)
- ivareta sin elsikkerhetsfunksjon iht. krav satt i STY-600985 Leder for elsikkerhet – instruks

2.3.1. Arbeidslagets aktiviteter

Arbeid skal utføres etter anerkjente metoder og relevante arbeidsprosedyrer.

Læringer kan ikke arbeide selvstendig, og skal være under tilsyn av LFS.

Arbeidslagets aktiviteter skal være tilpasset den opplæringen personellet har gjennomført og er godkjent for å utføre. Aktivitetene skal gjennomføres iht.:

- STY-605634 Arbeid med isstøting (AUS) – veiledning
 - Andre aktiviteter som utføres AUS skal gjøres iht. etablerte arbeidsbeskrivelser.

2.4. Krav til LFS ved utførelse av AUS:

- LFS skal delta i planleggingen av arbeidet
- LFS er ansvarlig for å kontrollere at alle som skal delta i arbeidet har gjennomført AUS-opplæring og har dokumentert dette på sitt elsikkerhetskort
- Sikre at personlig verneutstyr skal tåle den påkjenning det kan bli utsatt for og være iht. STY-600575
- Gjennomføre oppstartssamtale og en sikker jobb analyse (SJA) iht. STY-601504 skal skrives, her må følgende vurderes:
 - Værforhold, AUS skal ikke gjennomføres ved lyn/tordenvær
 - Fare for kortslutning mellom høyspenningsanlegg og nærliggende jordede deler
 - Risiko for skade på høyspenningsanlegget ved AUS
 - Om det er forsvarlig å arbeide etter metoden AUS, eller om det er behov for frakobling og etablering av sikkerhetstiltak
- Utstyr for bruk ved AUS skal kontrolleres før bruk for å sikre at det ikke er skadet/svekket
 - Utstyret skal være markert med sist kontroll som skal være utført i løpet av de siste 12 mnd.
 - Utstyr skal være oppbevart i eget futteral/kasse når det ikke brukes
- Det skal alltid være minst to personer tilstede ved utførelse av AUS

2.5. Referanseliste

Dokument tittel	Dato
Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE)	FOR-2006-04-28-458
Elsikkerhet ved høyspenningsanlegg - prosedyre	STY-600103
Leder for elsikkerhet – instruks	STY-600985
Sikker jobb analyse - instruks	STY-601504
Bruk av verneutstyr i eller ved Bane NORs infrastruktur - instruks	STY-600575
Arbeid med isstøting (AUS) – veiledning	STY-605634

3. Revisjonsoversikt

Rev nr	Dato	Hovedendring
002	05.06.2026	Mindre justering av teksten, ikke kravene